

Stanovisko

hlavnej kontrolórky mesta k návrhu rozpočtu Mesta Nová Baňa na rok 2024 s výhľadom na roky 2025-2026

Podľa § 18f ods.1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta Nová Baňa na roky 2024 - 2026. Podkladom pre vypracovanie stanoviska bol spracovaný návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2024 - 2026 v členení podľa rozpočtovej klasifikácie a v programovej štruktúre.

1. Preverenie dodržania zákonných povinností pri zostavovaní návrhu viacročného rozpočtu

Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nová Baňa na roky 2024–2026 bol zostavený v súlade s platnou legislatívou, zákonom č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., zákonom č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n.p. Na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024-2026 vydalo Ministerstvo financií SR príručku pod čís. MF/008193/2023-411. V zmysle tohto dokumentu sú jednotlivé subjekty, ktorých rozpočty tvoria rozpočet verejnej správy, povinné zapracovať do návrhov svojich rozpočtov finančné toky zo štátneho rozpočtu v súlade s návrhom štátneho rozpočtu schváleného vládou. Mesto Nová Baňa pri zostavovaní návrhu rozpočtu postupovalo v súlade s vydanou Príručkou.

V zmysle zákona č.583/2004 Z. z. mesto zostavilo návrh viacročného rozpočtu na roky 2024-2026, pričom záväzným rozpočtom je rozpočet na príslušný rozpočtový rok a teda r. 2024. Rozpočty na roky 2025 a 2026 nie sú záväzné.

Pre obce je záväzná platná rozpočtová klasifikácia vydaná MF SR, kde môžem konštatovať že predkladaný návrh rozpočtu je spracovaný v jej zmysle a náležitosti z nej vyplývajúce boli dodržané.

Podľa§10 zákona č.583/2004 Z. z. sú obce povinné zostaviť rozpočet vnútorne členený na :

- a) Bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)
- b) Kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)

c) finančné operácie

Bežný rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ nevyčerpaných v minulých rokoch.

Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak tento schodok je možné vykryť návratnými zdrojmi financovania, zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Konštatujem, že toto bolo pri zostavovaní rozpočtu dodržané.

Návrh viacročného rozpočtu na roky 2024-2026 je zostavený v programovej štruktúre, programový rozpočet obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta vo finančnom vyjadrení. Zostavením programového rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov je splnená povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 4 a § 9 zákona č.583/2004 Z. z.

Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nová Baňa na roky 2024-2026 bol v súlade s § 9 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta dňa 27.11.2023, čím bola dodržaná povinnosť zverejnenia najmenej 15 dní pred jeho schválením, aby sa k nemu mohli obyvatelia mesta vyjadriť.

2. Tvorba návrhu rozpočtu na rok 2024

Vzhľadom na ustanovenie § 9 ods.4 zákona č.583/2004 Z. z., ako aj § 5 ods.2 Rozpočtových pravidiel mesta Nová Baňa, z dôvodu nezáväznosti príjmov a výdavkov rozpočtov na roky nasledujúce po príslušnom rozpočtovom roku, predmetom tejto časti stanoviska je posúdenie návrhu rozpočtu na rok 2024.

Rozpočet na rok 2024 je zostavený ako vyrovnaný v celkovej výške 7 290 419€, čo je o 16,2% menej ako v roku 2023. Bežný rozpočet na rok 2024 je zostavený ako prebytkový. Kapitálový rozpočet na rok 2024 je zostavený ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je vykrytý prebytkom bežného rozpočtu.

Navrhovaný rozpočet mesta, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa makroekonomických predpokladov z prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky z novembra 2023 je zrejmé, že daňovo-odvodové príjmy klesnú na celom horizonte prognózy. Rasty daňových príjmov sa predpokladajú nižšie ako 5% a inflačný šok postupne

bude odznievať. Silný rast nezdaniteľnej časti dane pre fyzické osoby prekoná rast miezd, čo spôsobí minimálny nárast výberu daní z FO. Aktuálny odhad podielu z výnosu DPFO - dane z príjmov fyzických osôb by mal byť podľa zverejnenej prognózy z novembra 2023 nasledovný:

2024: odhad založený na
prognóze MFSR z 11/2023:

3 224 194 eur

+312 167 eur z DPPO

V priaznivých podmienkach za predpokladu, že Vláda SR vyplatí aj kompenzáciu z dane z príjmu právnických osôb, by malo mesto Nová Baňa získať z podielových daní sumu 3 536 361 €.

Návrh rozpočtu mesta Nová Baňa na rok 2024

	Rozpočet 2024
BEŽNÉ PRÍJMY	7 204 919
BEŽNÉ VÝDAVKY	6 938 731
<i>BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)</i>	<i>266 188</i>
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	85 500
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	208 036
<i>KAPITÁLOVÝ ROZPOČET(P-V)</i>	<i>- 122 536</i>
BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ PRÍJMY CELKOM	7 290 419
BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY CELKOM	7 146 767
PRÍJMY - VÝDAVKY (P-V)	<i>143 652</i>
PRÍJMOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	0
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	143 652
<i>FINANČNÉ OPERÁCIE (P-V)</i>	<i>- 143 652</i>
PRÍJMY CELKOM	7 290 419
VÝDAVKY CELKOM	7 290 419
PRÍJMY - VÝDAVKY (P-V)	0

ROZPOČET PRÍJMOV

Rozpočet príjmov, vrátane finančných operácií je zosumarizovaný v nasledovnej tabuľke:

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2023	Návrh rozpočtu 2024
BEŽNÉ PRÍJMY	6 568 756	6 852 444
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	500 519	85 500
FINANČNÉ OPERÁCIE	0	0
BEŽNÉ PRÍJMY RO	341 295	352 475
PRÍJMY CELKOM	7 410 570	7 290 419

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2023	Rozpočet 2024
DAŇOVÉ PRÍJMY	4 744 337	4 663 244
NEDAŇOVÉ PRÍJMY	631 096	723 350
GRANTY A TRANSFERY	1 193 323	1 465 850
BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU	6 568 756	6 852 444

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, daňami z nehnuteľností, dane za tovary a služby kde je zahrnutá: daň za psa, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za predajné automaty, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta a táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2024.

Nedaňové príjmy

Rozpočet nedaňových príjmov na rok 2024 je navrhnutý vo výške **723 350€**.

Najväčší objem nedaňových príjmov predstavujú príjmy z vlastníctva, t. j. z uzatvorených nájomných zmlúv za prenájom nebytových priestorov a pozemkov. Výška týchto príjmov je v sume 260 000 €.

Ďalšiu skupinu tvoria nedaňové príjmy – administratívne poplatky a penále, ktoré sú na takmer rovnakej sume ako v roku 2023 vo výške 23 460 €.

Príjmy z poplatkov a platby z náhodného predaja služieb tvoria sumu vo výške 359 790 €.

Iné nedaňové príjmy predstavujú sumu 24 000 €, táto suma je rovnaká ako v roku 2023. Tvoria ich odvody z výťažku stávkovej kancelárie a prevádzkovateľov ruliet a videohier, ktoré odvádzajú do rozpočtu mesta na území ktorého sa kancelária, prevádzka nachádza ak spĺňa podmienky pre prevádzku v zmysle zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Granty a transfery

Táto časť predstavuje sumu 1 465 850 € .

Finančné prostriedky, ktoré sú zahrnuté v tejto časti príjmov majú charakter účelových dotácií, ktorých použitie je viazané na určitý účel a nie je možné ich použiť na niečo iné. Najväčšou položkou sú transfery v rámci verejnej správy a to predstavuje sumu až 1 462 850 €. Medzi transfery patria aj dotácie na činnosť stavebného úradu, matriku, hlásenie pobytu občanov, starostlivosť o životné prostredie a vojnové hroby, na register adries.....

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov výške 85 500 €. V týchto príjmoch je zahrnutý príjem z predaja pozemkov, príjmy z práva na odstrel ako aj príjem z predaja NN prípojky, ktorý tvorí sumu až 30 000 eur.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Finančnými operáciami sa vykonávajú napríklad prevody z peňažných fondov mesta alebo sa zapájajú do rozpočtu návratné zdroje financovania. Mesto v tejto časti nemá v návrhu rozpočtu rozpočtované žiadne príjmové finančné operácie.

RIZIKÁ NÁVRHU ROZPOČTU NA PRÍJMOVEJ STRÁNKE

1. Navrhnutý rozpočet vychádzal z prognóz Výboru pre daňové prognózy z júna 2023. Vzhľadom k rizikám na trhu zamestnanosti, energetickej kríze a útlmu ekonomickej výkonnosti by som bola opatrnejšia s navrhnutými príjmami. Avšak po zverejnení prognózy z novembra 2023 je rozpočet dane z príjmov nakoniec zostavený konzervatívne, tzn. nižšie ako prognozované príjmy Výboru pre daňové prognózy.
2. Najväčší rizikom zostaveného rozpočtu na príjmovej strane je nesplnenie kompenzácie na strane Vlády SR poukázaním transferu dane z príjmov právnických osôb, čo pre Novú Baňu predstavuje 312 167 €.

ROZPOČET VÝDAVKOV

Pri zostavovaní rozpočtu v časti výdavkov bežných a kapitálových je opäť členenie na bežné výdavky mesta bez rozpočtových organizácií a rozpočtové organizácie zriadené mestom osobitne.

V tabuľke uvádzam sumu spolu.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2023	Rozpočet 2024
BEŽNÉ VÝDAVKY	6 475 764	6 938 731
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	791 154	208 036
FINANČNÉ OPERÁCIE	143 652	143 652
VÝDAVKY CELKOM	7 410 570	7 290 419

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Mesto bez rozpočtových organizácií má v rozpočte pre rok 2024 bežné výdavky vo výške 3 559 781 €.

Rozpočtové organizácie majú bežné výdavky vo výške 3 378 950 €.

Rozpočet bežných výdavkov na rok 2024 podľa funkčnej klasifikácie, podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie (ktorá tvorí prílohu rozpočtu) a podľa programov je v tabuľkovej časti spracovaný veľmi podrobne, čo hodnotím pozitívne.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Kapitálové výdavky, zahŕňajú výdavky na realizáciu investičných akcií ako aj výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku. V rozpočte mesta je opäť táto časť rozdelená na kapitálové výdavky mesta bez RO a kapitálové výdavky RO.

Mesto plánuje na rok 2024 kapitálové výdavky vo výške 208 036 eur a to na 8% spolufinancovanie projektu ZŠ , telocvična v ZŠ vo výške 45 000 eur , 135 036 eur na rekonštrukcie majetku, ktorý bude presne špecifikovaný v návrhu na zmenu rozpočtu a 28 000 eur na rozšírenie krajnice na ul. Záhrbská.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Mesto Nová Baňa nemá v súčasnosti žiadny komerčný úver. Posledný komerčný úver zo SLSP bol splatený v roku 2019. Druhý tzv. Covid úver bol samosprávam odpustený.

Výdavkové finančné operácie v súčasnosti tvoria splátky úverov zo ŠFRB v sume 109 000 € a splátky istiny z lízingu 34 652 €, ktorý mesto Nová Baňa zobralo na kúpu kukavozu pre Technické služby. Tieto výdavkové operácie sú úplne totožné s rokom 2023.

Ukazovateľ	Rozpočet 2023	Rozpočet 2024
Výdavkové finančné operácie	143 652	143 652

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2023 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená zákonná podmienka zostavenia rozpočtu podľa § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

	Rozpočet 2024
Bežné príjmy	7 204 919
Bežné výdavky	6 938 731
Bežný rozpočet - prebytok	266 188
Kapitálové príjmy	85 500
Kapitálové výdavky	208 036
Kapitálový rozpočet - schodok	- 122 536
Bežné a kapitálový príjmy celkom	7 290 419
Bežné a kapitálový výdavky celkom	7 146 767
Bežný a kapitálový rozpočet – prebytok	143 652

Návrh rozpočtu na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet na rok 2023 je zostavený ako prebytkový; kapitálový rozpočet na rok 2023 je zostavený ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je vykrytý prebytkom bežného rozpočtu. Finančné operácie sú kryté prebytkom bežného rozpočtu.

RIZIKÁ NÁVRHU ROZPOČTU NA VÝDAVKOVEJ STRÁNKE

Najväčšie riziká vo výdavkovej časti predstavuje zvyšovanie miezd vo verejnej správe a zvyšovanie nákladov na energie.

1. Súčasne platná kolektívna zmluva vyššieho stupňa je uzatvorená do 31.8.2024, predpoklad je opätovné navýšenie miezd zamestnancov na posledný štvrtrok roka 2024. Rozpočet mesta Nová Baňa počíta s celkovým navýšením miezd 5,9%.
2. V časti bežných výdavkov je ďalším rizikovým faktorom pre celé mesto Nová Baňa pokračujúci nárast cien energií, ktorý sa však ešte v tomto čase nedá správne odhadnúť.
3. Opätovne po roku zdôrazňujem, že prenájom priestorov Mesta Nová Baňa je neefektívny, nakoľko v rozpočte sú vyčlenené výdavky na prevádzku a údržbu

prenajímaných priestorov 6.1 vo výške 150 895 € a výnosy sú vo výške 105 000 €.

Navrhujem prehodnotiť nájomné zmluvy mesta Nová Baňa.

4. Opätovne po roku zdôrazňujem, že merateľný ukazovateľ podprogramu 4.2.1 a podprogramu 4.2.2, podprogram 5.1.1 je zle definovaný, nakoľko je totožný s narozpočtovanou sumou. Merateľný ukazovateľ by mal v rozpočte definovať činnosť, ktorá sa dá odmerať za vyčlenenú sumu rozpočtu. Nemal by byť totožný s narozpočtovanou sumou, nakoľko takto nespĺňa parametre programového rozpočtovania.

3. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu s príslušnými právnymi predpismi, na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov. Návrh viacročného rozpočtu mesta Nová Baňa na roky 2024 – 2026 reálne odráža finančnú situáciu mesta, je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi –zákonom č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.. Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., zákona č.564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č.597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

Podľa ústavného zákona č.493/2011Z.z. čl. 9 odsek 1 o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p., podľa ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Konštatujem, že návrh viacročného rozpočtu Mesta Nová Baňa na roky 2024-2026 bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Konštatujem, že návrh rozpočtu nezvyšuje zadlženosť mesta a zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov a dodržiavania maximálnej hospodárnosti pri vynakladaní rozpočtových prostriedkov.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta dňa 27. 11. 2023 čo je v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s §9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu konštatujem, že je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä s príslušnými

ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Predkladaný návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

**Na základe uvedených skutočností
odporúčam mestskému zastupiteľstvu
rozpočet Mesta Nová Baňa na rok 2024 schváliť a rozpočet Mesta Nová Baňa na
roky 2025 – 2026 vziať na vedomie.**

V Novej Bani 05. 12.2023

PhDr. Katarína Segetová
hlavná kontrolórka mesta Nová Baňa